

Sygn. akt VU 233/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2014 r. w Kaliszu

odwołania R. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 31 stycznia 2014 r. Nr (...)

w sprawie R. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Oddala odwołanie

UZASADNIENIE

W dniu 21.11.2013 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla R. S..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 31.01.2014 r. w sprawie (...) odmówił R. S. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji w dniu 21. 02. 2014 r. R. S. wniósł odwołanie, w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 20.03.1972 r. do 31.08.1972 r. w (...) w J. na stanowisku traktorzysty i od 05.10.1972 r. do 30.06.1975 r. w (...) w P. na stanowisku robotnika transportu, na których to stanowiskach wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania R. S..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 25 lat, 5 miesięcy i 1 dzień. Organ rentowy uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach w okresach: 01.08.1975 r. do 03.02.1977 r., od 04.02.1977 r. do 31.03.1978 r., od 02.06.1978 r. do 30.09.1979 r., od 15.05.1981 r. do 31.07.1991 r. w rozmiarze 14 lat 2 miesiące i 16 dni.

Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach w okresie od 20.03.1972 r. do 31.08.1972 r. w (...) w J.na stanowisku traktorzysty i od 05.10.1972 r. do 30.06.1975 r. w (...) Fabryce (...) w P.na stanowisku robotnika transportu.

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Obecnie odwołujący pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych warunkach od 20.03.1972 r. do 31.08.1972 r. w (...) w J.na stanowisku traktorzysty i od 05.10.1972 r. do 30.06.1975 r. w (...) w P.na stanowisku robotnika transportu.

W okresie od 20.03.1972 r. do 31.08.1972 r. odwołujący zatrudniony był w (...) w L.z siedzibą w J.na stanowisku traktorzysty. Powyższe wynika z umowy o pracę z dnia 20.03.1972 r., kwestionariusza osobowego, opinii z dnia 14.09.1972 r., listu obiegowego z dnia 31.08.1972 r. Jako traktorzysta w (...) odwołujący wykonywał prace polowe oraz prace transportowe- usługi na rzecz różnych podmiotów co do przewozu płodów rolnych, materiałów budowlanych.

Odwołujący R. S. w okresie od dnia 05.10.1972 r. do 30.06.1975 r. zatrudniony był (...) Fabryce (...). W zaświadczeniu z dnia 29.07.1991 r. wskazano stanowisko robotnika transportu. W angażu z dnia 28.10.1972 r. wskazano stanowisko robotnika rozdzielni, podobnie w karcie obiegowej zmiany z dnia 05.10.1972 r., piśmie z dnia 26.09.1972 r. dotyczącym skierowania na badania lekarskie, angażu z dnia 29.01.1973 r., wniosku o przeniesienie z dnia 30.10.1974 r. W umowie z dnia 05.10.1972 r. wskazano stanowisko robotnika transportu. W angażu z dnia 23.09.1973 r., 30.11.1974 r. wskazano stanowisko – robotnik transportu- warsztaty szkolne. Podobnie w angażu z dnia 16.12.1974 r. W umowie z dnia 16.12.1974 r. wskazano stanowisko- przyuczenie do zawodu tokarza przez 3 miesiące. W angażu z dnia 10.04.1975 r. wskazano stanowisko – przyuczenie do pracy tokarza. W świadectwie pracy z dnia 03.07.1975 r. wskazano stanowiska: 05.10.1972 r. – robotnik transportu, 16.12.1974 r. – przyuczenie do zawodu tokarza, 14.04.1975 r. – robotnik transportu. Jako robotnik transportu odwołujący dostarczał różne materiały do produkcji części do obrabiarek na różne wydziały, także warsztaty szkolne. Pracował czasami przy użyciu wózka akumulatorowego.

Prawo jazdy kategorii T odwołujący posiada od 20.12.1971 r.

(dowód: zeznania odwołującego akta osobowe odwołującego)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A dział VIII poz. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca kierowców ciągników. Praca robotnika transportu wewnątrzzakładowego nie została wymieniona jako praca w szczególnych warunkach ani w przepisach ogólnych ani w przepisach resortowych – Zarządzeniu Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 19.05.1983 r. w sprawie stanowisk pracy na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego. Odwołujący nie powoływał się na wykonywanie ciężkich prac załadunkowych, rozładunkowych czy przeładunkowych artykułów sypkich, pylistych, żrących, parzących czy toksycznych w transporcie. praca odwołującego polegająca na transporcie materiałów na różne wydziały, także takie gdzie wykonywane były prace w szczególnych warunkach ale i na inne wydziały czy warsztaty szkolne nie mieści się w Dziale III poz. 67 cyt Zarządzenia – obsługa pieców grzewczych i obróbka cieplna materiałów na gorąco oraz transport wewnętrzny między stanowiskami pracy na wydziałach, w których wykonywane są prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie.

Praca na powyższych stanowiskach, aby dawała uprawnienie do wcześniejszej emerytury musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe na okres 25 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego Rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego (...) w J.obecnie nie istnieje. Pracodawca nie wystawił odwołującemu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres. Co do Fabryki (...)w P.– zakład po przekształceniach istnieje, odmówił jednak odwołującemu wystawienia świadectwa pracy w szczególnych warunkach, uznając iż odwołujący w spornym okresie nie wykonywał takiej pracy.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu nie wystawiono świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako kierowca ciągnika w okresie od 20.03.1972 r. do 31.08.1972 r. Po uwzględnieniu powyższego okresu i okresu uznanego, odwołujący nie wykazał okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Co do okresu pracy jako traktorzysta w (...), Sąd nie aprobuje poglądu, iż praca ta nie jest pracą w szczególnych warunkach, gdyż nie mieści się w Dziale: Transport.

Praca odwołującego w Fabryce (...) w P. nie była pracą w szczególnych warunkach. Odwołujący nie powoływał się na inny, nie badany okres pracy w szczególnych warunkach. Co służby wojskowej odwołujący odbywał ja, lecz rozpoczął jej odbywanie nie wykonując zatrudnienia, i po zakończeniu odbywania służby wojskowej nie wrócił do zakładu pracy. W tym okresie odwołujący zamieszkiwał z rodzicami, nie uczył się i nie pracował zawodowo. Nie zachodzą warunki aby okres ten był wliczony do stażu pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący nie spełnił zatem warunków wymienionych w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc Sąd oddalił odwołanie.